

Jaromír Blažejovský
MENTOLKY A JINÉ PÁLIVÉ SLADKOSTI

(Poznámky ke korejské kolekci na 35. MFF Karlovy Vary)

Karlovarský festival uvedl letos šest snímků z Jižní Koreje. Jde tak (po přehlídkách uspořádaných Národním filmovým archivem v Praze v letech 1993 a 1997) o prozatím nejrozsáhlější domácí prezentaci této kinematografie, která zatím nikdy nepronikla do české distribuce, ani televize. Neobyčejný význam jihokorejské filmové produkce ve Varech potvrdil i úspěch soutěžního filmu *MENTOLKY*: režisér Lee Chang-dong zde převzal Zvláštní cenu poroty (ex aequo), cenu FICC a uznaní NETPAC.

SOUVISLOSTI

Korejský poloostrov u nás zatím neprezentovaly výlučně totality, ale významné jsou filmy z Kim Ir-senovy KLDR; v průběhu let bylo k nám odtud dovezeno kolem čtyřiceti titulů. Jižní Korea, kde se zatím střídaly pravcové vojenské režimy, vyráběla od konce 50. let mezi 70 až 220 filmů ročně. Nejvýznamnějšími režiséry byli Kim Ki-yong, Yu Hyon-mok a především Shin Sang-ok (1952). Ten byl v roce 1978 údajně unesen do Severní Koreje, a to spolu s manželkou, herečkou Choe Un-hui. Manželský pár tam ve službách diktátora syna Kim Čong-ila, který řídil kinematografií, natocil několik filmů, než se jim v roce 1986 podařilo přes

Videň uprchnout do USA. Ze Shinovy severokorejské tvorby byl letos v červenci do soulských kin (v rámci oteplování vztahů se severním sousedem) uveden film *BULGASARI*, který Shin Sang-ok realizoval v roce 1985 těsně před svým útěkem na Západ. Legenda o příseře požárající zelezo se odehrává za dynastie Korjo (10.-14. století). V Jižní Koreji však komerčně prospadla a kina ji po několika dnech stáhla z repertoáru. Shin Sang-ok předsedal letos porotě festivalu fantastických filmů v Puchanu a festival v Pusanu, připravil retrospektivní výběr z jeho obsáhlého celoživotního díla (cca 70 titulů).

Za novou vlnu se považují režiséři nastupující po roce 1987, kdy byla obnovena demokracie. Iniciačním zážitkem této generace bylo zmasakování studentské demonstrace v Kwan-gju v květnu 1980 (oficiálně 193, neoficiálně tisíc mrtvých). Většina filmů nové vlny pochází z levicového univerzitního hnutí a z undergroundové kinematografie zrozené v 80. letech. K osobnostem tohoto směru patří politicky angažovaný Park Kwang-su (1955), morálně provokující Chang (respektive Jang) Sun-woo (1952) a esteticky začleněný Lee Myung-se (1957). Spektrum doplňují z předchozích generací např. plodný Lee

Doo-yong (1942) či mistr melodramatu Bae Chang-ho (1953). Souputník nové vlny je veterán a hitmaker Im Kwon-taek (1936), autor stovky filmů. Z nejmladšího pokolení stojí za pozornost mj. Hong Sang-soo (1960, viz níže) a také výtvarně erudovaný Kim Ki-duk (1960), jehož *HOTEL KLÍČKA* (Parandaz-mun) stál ve Varech za vidění vloni a jehož *OSTROV* (Seom) přijaly letos do soutěže Benátky. Zvláštností korejského filmového prostředí je zákon přizkazující každému kinu vnováten nejméně 106 dnů v roce domácí tvorbě. Americká diplomacie naléhá na zrušení této kvóty, korejskí filmaři se prozatím ubránili. Raritou je teprve nedávno otevření domácího trhu filmů z Japonska. Zpočátku byli ze země, která Koreu v letech 1905-1945 okupovala, přijmani jen laureáti Oscarů a vítězná díla „áčkových“ festivalů (sérii zahajili Kitamův *OHŇ-STROJ* a Kurosawův *KAGEMUŠA*), později byly pod tlakem černého trhu povoleny i populární japonské animované filmy. Novinkou je navazování vztahů mezi oběma Koreemi. Jak mi v Thermalu sdělil režisér Hong Sang-soo, bylo dosud možné v Jižní Koreji vidět ze Severu pouze film *MŠTITEL S PIŠŤALOU* (Hong Kil-dong, režie: Kim Ki-in, 1985, v čs. kinech uve-

deno 1988) podle klasického zbojnicky románu spisovatele Ho Kjuna. Pokud jde o film *BULGASARI*, trvalo dva roky, než jeho uvádění jihokorejské úřady povolily. Rodí se také projekt koprodukčního animovaného filmu. Cenzura se zmírňuje postupně. Testem pro ni bývají obvykle filmy, které natačí Chang Son-wo. Tento smělý režisér, k jehož vynikajícímu filmu *LÁSKA VE WOOMUK-BAEMI* (Woomukbaemi-ui sarang, 1990) jsme mu mohli osobně blahopřát na MFF v Karlových Varech v roce 1990, rád experimentuje s narrativními strukturami, do svých filmů bezostyšně zařazuje smělé sexuální scény a někdy je nahrazuje pornografickými animovanými sekvensemi. Na problém narazila už jeho erotická komedie *TO YOU FROM ME* (1994), natočená podle druhého románu kontroverzního spisovatele Jang Jung-ila. Ještě opovážlivější byl jeho divoký, anarchistický obraz ze života zkažené mládeže a bezdomovců *NE-KONEČNÝ, BEZEDNÝ, ŠPATNÝ FILM* (Na pun young hwa, 1997), kde musely být některé scény začerněny. Vrcholu provokace dosáhl ve filmu *LŽI* (Godjimal, 1999), opět podle Jang Jung-ila, tentokrát podle jeho zakázaného románu „Říkej mi lži“, za který autor strávil dva měsíce ve

vězení. Kolem Lží se rozputal prozatím nejdramatičejší střet s cenzurní komisí. Za režiséra se postavili intelektuálové a film byl po dlouhém vyjednávání uveden v lednu v upravené verzi do kin. Podle názoru režiséra Hong Sang-soa se cenzura uvolňuje také po stránce politické a dobrým známením je už to, že se cenzurní komise často rozdělí na dva názorové tábory, což otvírá možnost k diskusi. Za svými kolegy z Hongkongu a Tchaj-wanu korejskí filmáři nezaostávají a jejich tvorba za posledních deset let má světu hodně co nabídnout. Ale prosadit se na zahraničních trzích se korejskí producenti teprve učí. Některé korejské filmy, podobně jako snímky čínské a tchajwanské, lze případně k množině „úctujících“ děl, jimiž se země bývalé totality vyrovňávají s nedemokratickou minulostí. „Máme podobnou historii,“ řekl mi v souvislosti s MENTOLAMI Lee Chang-dong. Jihočeská zkušenosť s generálními režimy se středoevropskému reálnemu socialismu podobá patrně více než severokořejská zkušenosť s dynastickou despocií dvou Kimů; ta zřejmě překonává veškerou imaginaci.

LÁSKA

V karlovarské šestici byly přítomny čtyři různé poetiky, style, generace. Tu nejstarší zastupoval Lee Doo-yong (1942), autor přibližně sedmdesáti filmů, z nichž za nejdůležitější bývá pokládáno drama KOLOVRÁTEK (Mulleya, mulleya, 1983) o chudé dívce provdané za ducha mrtvého mladíka. Snímek LÁSKA (Eh, 1999), uvedený letos v sekci Jiný pohled, lze případně k filmům „úctujícím“. Generál Hong, „hrdina od Angkoru“ z indočínské války, byl za rezistentní postoj vůči vojenskému puči (jde zřejmě o nástup generála Čon Du-hwana v roce 1980) degradován na vojina a dozívá se nyní ve svém domku jako výrobcu deštníků, zatímco jeho žena, s níž se formálně rozvedl, aby jejich syn nepřišel o práci, přivydělává ke společné domácnosti šitím pýšových zvářek. Jedna dcera emigrovala, druhá spáchala sebevraždu. Syn zbankrotuje a stařec tak přijde o domek. Nezbývá jiné než odejít do domova důchodců. Avšak protože už nejsou man-

želé, nemohou bydlet spolu – on je umístěn na jih, ona na sever státu, ale navštěvují se. Film končí jejich společnou smrtí v objektu na zimní lavičce v parku, kde se kdysi poprvé potkali. Svédomí a vyprávěcem generálovou příběhu je věrný seržant Lee, který se živí jako podomní obchodník.

Lee Doo-yong se drží patetického, dnes již poněkud anachronického melodramatického stylu, který býval pro filmy z obou Korej typický. Působivé jsou stařenčiny předsmrtné vizie, kdy se jí v zimní krajině zjevuje mrtvá dcera. Uplakaný příběh připisuje vysokou mravní hodnotu jak vzájemné oddanosti obou stařečků, tak vojenské cti, věrnosti a subordinaci. Rozdělení páru na „sever“ a „jih“ bylo možné číst i jako alegorii rozdělení Koreje, podobně jako tomu bylo v motivu odložení sestry a nezdárného bratra ve filmu Park Kwan-sua BERLIN REPORT, který v Karlových Varech soutěžil v roce 1992.

MENTOLKY

MENTOLKY byly v Koreji jednoznačně událostí sezóny: nejenže otvíraly MFF v Pusanu, jak o tom ve FaD 4/99 referovala Julietta Zacharová, ale získaly v dubnu pět Velkých zvonů, což jsou korejské Oscary, a to za nejlepší film, režii, scénár, nejlepší herečku ve vedlejší roli (Kim Yeo-jim v roli hrdinovy manželky) a nejlepšího „nového herce“ (Sul Kyung-gu jako Kim Jong-ho). Autor MENTOLEK Lee Chang-dong (1954) se generálně rád k nové vlně, protože jde o teprve druhý jeho režijní opus. Spolupracoval totiž, kromě svých aktivit literárních a divadelních, s politicky nejangažovanějším reprezentantem nové vlny Parkem Kwang-suem, pro něhož napsal scénáře k filmu KE HVĚZDNÉMU OSTROVU (Ku some kagospita, 1993) s reminiscencemi na korejskou vásku a k odborářskému eposu JEDINÁ JISKRA (Chun Tae-il, 1995). V roce 1997 realizoval úspěšný debut ZELENÁ RYBKA (Chorok mulgoki).

Originální retrospektivní kompozice MENTOLEK prozrazuje autorův moderní románový způsob myšlení: nešťastný hrdina Kim Yong-ho nejprve s výkřikem „Chci se vrátit zpět!“ skočí pod vlak a poté s ním cestuje-

me proti proudu času. Děj se skládá ze sedmi kapitol, včetně prologu, který je v chronologii hrdinova života epilogem, a epilogu, který je prologem. K propojení úseků slouží zpětné záběry pořízené z posledního vagónu jedoucího vlaku: otvírá se krajiný prostor, v němž se vozidla pohybují pozpátku. Čím více se noříme do minulosti, tím strašnější činy vycházejí na světlo: frustrovaný a zbankrotovaný Kim touží zabít sebe a ještě někoho, avšak manžel jeho první lásky ho dovele k jejímu smrtelnému loži. Poté vidíme, jak se mu rozpadlo manželství. Pak se ukáže, že jako policista brutálně vyslýchala aktivisty studentské a odborářské opozice. Hlouběji v minulosti jsme svědky jeho prvního zákratu, kdy poprvé vztáhl ruku na vězně a odešel s dlaní potřísněnou jeho exkrementy. Nakonec se ukáže, že je vlastně vrah, protože se v rámci vojenské služby podílel na masakru v Kwangu a v panice zastřílel studentku. Zpětně sledujeme i jeho smutný milostný život: rozloučení s první láskou, vztah k servírce Hongje, manželství a jeho rozpad, nevěru. Poslední epizoda se odehrává na stejném místě jako ta první: mladý Yong-ho prozívá piknik s přátele a tento poslední okamžik, v němž je nevinný, vytváří ve spojení s momentem jeho dobrovolné smrti magický kruh.

Autor nechal svého hrdinu projít velmi trpkými zkušenostmi. Epickou tihu, ve které má každý motiv svou dramatickou funkci (zranění nohy, Hongjina záliba svádět muže během lehké jízdy, fotoaparát i titulní mátové bonbony) se mu podařilo vyjádřit prostřednictvím eliptické kompozice (sledujeme jen okamžiky zlomu, nikoli však veškerý tlak, jemuž musel být hrdina vystaven) a lyrickými okamžiky. K těm patří epizoda v Kunsanu, městě, kde žije Sunim a kde se Yong-ho, už jako brutální policista, seznamuje s barmankou, která mu navrhne hrnku na setkání se Sunim, po níž se mu stýská. Místo aby se jí Yong-ho svěřil, výmluvně se rozpláče. Ráno se pak v pří stavu objeví silueta opravdové Sunim.

Film zůstává vůči hrdinovi morálne otevřený, ať se Yong-ho podílí na sebestrašnějších věcech, neztratí nikdy naději na porozumění a odpustění. Všechny jeho identity v něm zůstávají přítomny v momentě smrti i v každém okamžiku jeho života; všechno, co se stalo a co se má stát, tu svým způsobem stále je. Autor hrdinovi dává moudře k dispozici svou lítost, ale nevnučuje se s mravním soudem tam, kde by se měl soudit hrdina sám, nebo kde by ho měl soudit divák. MENTOLKY patrně nejsou korejským POKÁNÍM, jde dnes vlastně o dílo spíše oficiální, ale v tabulce návštěvnosti se umístilo hned za velmi neoficiální Lží, což svědčí o značném úspěchu u domácího publiku.

NENÍ SE KAM SKRÝT

Originální korejský titul „Injng osojng polgt bta“ by se mohl přeložit přiblížně jako „Ani za hovno“. Jde o esenci nejgurmánskějšího estétství, dosaženého ovšem na poli akčního žánru. Jako detektivka či policejní film se tato smršť jenom tváří, akční prvky jsou maskou pro experiment s filmovým pohybem. Propagační materiál cituje režisérovo srovnání s postupy výtvarného umění: „Zajímá mne specifická povaha filmu, jaká neexistuje v jiných uměních. Když si vezmete Monetovu malbu, není jejím tématem leknín. Leknín je jen zámkou k namalovalí okolního světla. Jak se světlo pohybuje, vidíme jeho odraz ve vodě a právě tomu se říká malířská specifickost. Můj záměr je stejný. V tomto filmu jsem chtěl ukázat filmovost. Příběh ani postavy nejsou nejdůležitější. Důležitý je pohyb. Pohyb podnáší ostatní prvky filmu k vytváření kinetické akce.“

Jako jeden z mála z nové vlny neprošel křesťanský vychovaný Lee Myung-se Lee levicovou zkušeností. Jeho filmy se od počátku vyznačovaly zábavností a hravou kreativitou, nikoli politickým podtextem. Po debutu GAGMAN (Kaegumaen, 1988) natočil veleúspěšnou komedií o tramptách mladého intelektuálního manželství MÁ LÁSKA, MÁ NEVĚSTA (Na-ui sa-rang, na-ui sinbu, 1990). V meolloرامatu PRVNÍ LÁSKA (Chos-sarang, 1993) o studentce zaměřované do zhýraleho divadelního režiséra použil líbivě stylizované malované dekorace. Následovala satira z pracovního prostředí HOŘKÉ A SLADKÉ (1995) a realistický příběh man-

želské LOSTI
„Na o SE K odpov minut psal E Times bezvý být i dech“
chonou oloup telem které pak výzdy šetřov Woo hong sérov založený vypráv kome jakou tu, tra nicky stopu výsle

v
ta;
ná
je.
k
u-
m,
na
ou-
né
M.
še
ev-
mi
o
ho

želské nevěry POSLEDNÍ MÍLOSTNÉ DOBRODRUŽSTVÍ (1996). „Na otázku, o čem film NENÍ SE KAM SKRÝT je, můžeme odpovědět jedině to, že o 110 minutách uplynulého času,“ napsal Elvis Mitchell v New York Times. Děj je opravdu vyžívavě bezvýznamný, vlastně by mohl být i úplně jiný: na „40 schodech“ v příštivém městě Inchonu je zabit muž z podsvětí a oloupen o kufr s penězi. Pachatelem je gangster Sung-min, kterého od počátku vidíme a i pak ho, na rozdíl od policie, vždycky poznáme. Dvojice vyšetřovatelů – ostřílený detektiv Woo (jeho jméno je poklonou hongkongsko-americkému režiséroví Johnovi Woo) a rodině založený Kim (který je vlastně vypravěčem příběhu a jehož komentáře přidávají do celku jakousi chlapskou sentimentalitu, traktovanou samozřejmě ironicky) se vráhovi dostanou na stopu až po sérii brutálních výslechů chlapíků z podsvětí.

Že režisér v rámci přípravy strávil půldruhého měsíce ve společnosti oprádových kriminalistů, z výsledku rozhodně nelze poznat. Zato uvěříme, že film vznikl po důkladném studiu nejrůznějších druhů pohybu: tance, sportu i chování zvířat. Choreografie honiček a souborů obsahuje prvky baletní – při rvačce na střeše se dokonce sokové dají spolu do tanče – i sochařské, to když strnou v nehybné pozici vzájemných ran do nosu. Další pohyby se dějí s kamerou a v kameře: kromě panorám jde hlavně o záběry typu „jump cut“ a o fázování okének po vzoru klipů. Korejská kritika mluví o nadměrném podlehnutí stylu MTV. Děj je segmentován do kapitol, lakovicky uváděných počtem uplynulých dní. Každou kapitolu uvádí znehybněný obraz, který je zároveň střeleckým terčem a několikrát ran je do něj také vždy vyfoteleno. Z comicsů pocházejí obláčky se znázorněnými pokr-

my, které se ve scéně čekání objeví vedle hlav hladovějících policistů. Ve filmu vydatně příš, neboť podle režiséra „linie hustého deště vyznačuje čistý rytmus akce. Použití deště jako určitého prvku je něco podobného, jako když mícháte barvu s jinými barvami. Mícháte kvalitu deště a jeho pohyb s pohybem kamery. Děj je médiem dobré k tomu, aby se ukázalo, jak je pohyb v podstatě klidný. A klid obsahuje pohyb, který čeká na své uvolnění.“ Napětí a tvrdost bojových scén režisér střídá scénami stylizovaně lyrickými: vánocní koulovačka, sněžení, Kim na dětské houpačce. Režisér vlastně využívá jakoukoliv příležitost, aby odpoutal pozornost od akce a zaměřil ji na artefakt jako takový; některé gagy (například konzumování špaget, které Woo může pojdat ve velkém, ale jeho oběť ne, poněvadž má rozbity obličeji) jsou doslova švankmajerovské. Výslechové scény, ač neméně brutální než v MENTOLKÁCH, jsou zde zdrojem cynické komiky.

Detectiva Woo hraje populární komik Park Joong-hoon (kdysi ztělesnil neobratného, intelektuálky zakřiknutého novomanžela v Leeově filmu MÁ LÁSKA, MÁ NEVĚSTA) příhrbený postoj, křivá ústa, cosi drsnáckého a současně dětský citlivého a nevinného ve tváři z něho činí cosi jako kovbojský prototyp melancholického strážce zákona. Západní kritika v souvislosti s ním připomíná například postavu Pepka Doyla, kterou ve FRANCOUZSKÉ SPOJCE vytvořil Gene Hackman, jiní ho zase přirovnávají k inspektoru Clouseaovi Petera Sellerse. Tak či onak, stejně logicky můžeme detektiva Woo přirovnat k panu Tauovi, neboť jeho triky jsou přímo čarodějně – porovnej scénu, když se u benzínové pumpy zvedne do vzduchu jeho klobouk a přistane před stíháným mužem; ten jej zvedne a

DEN, KDY PRASE SPADLO DO STUDNY (r. Hong San-soo)
NENÍ SE KAM SKRÝT (r. Lee Myung-se)

SÍLA PROVINCIE KWANGDON (r. Hong San-soo)
PANNA SVLÉKANÁ SVÝMI MLÁDENCI (r. Hong San-soo)

podá detektivovi, který řekne: „Díky, Yong-bae.“ Načež muže vypuknout přímý střet. Intertextovými odkazy se film jen hemží, sekvence v rychlíku například vyznívají jako parodie na *MISSION: IMPOSSIBLE*. K úspěšnosti supermana má přitom Woo velmi daleko: daří se mu sice zatčené gangstery zmlátit, ale v soubojích se Sung-minem prohrává. Wooův protihráč Ahn Sang-ki, představitel nemluvněho Sung-mina, je v Koreji uctivánou hvězdou, „národním umělcem“. Jeho charismatický zjev a široký výrazový rejstřík ho v minulosti předurčily k řadě kladných rolí. Obsazením puncovaného „kladase“ do ulohy hlavního padoucha dosahuje Lee efektu, který zahraniční publikum může ocenit jen napl. Sung-min je figura z rodu Fantomas: všudypřítomný, nezranitelný, maskuje se, méně podoby a prevleky. Zvuková dramaturgie stojí na dvou písničkách. Něžný song skupiny Bee Gees Holiday provází úvodní vraždu na schodišti, táz melodie se pak vraci v závěrečném souboru a její funkce je vyšloveně zlovestná. Druhou dominantou je rychlá korejská rocková písnička s refrem „vracím se do města“, která slouží jak oblibený popvek detektivu Woo. Každou sekvenci bylo možné rozebrat jako příklad rafinovaných, leckdy podprahově útiskujících obrazových, zvukových a stříhových postupů. Mistrovským kouskem je především úvodní vražda na „40 schodištích“, komponovaná z normálních a zpomalených záběrů, jako vzorová čtyřminutová stylistická etuda na schodišťové téma, čili ve stopách Sergeje Ejzenštejna. Sekvence začíná jako lyrický podzimní výjev se žlutým listím a „zvětšeninovou“ dvojicí milenců. Zatímco ve stojícím automobilu vyčkává Sung-min s komplíciem a v jeho černých brýlích se odražejí kola přijíždějícího vozu, na schodišti skáče holčička ve školní uniformě a červené čepici. Padne první kapka deště, dívka zvedne tvář vzhůru (snímáno z kolmého nadhledu), scénu zalije světlo blesků, rozprší se. U schodiště spatříme muže v brýlích, který se schoval před deštěm, přistoupí k němu jeho pomocník, ukloní se a odběhne, patrně pro deštěnka. A teď to přijde: Sung-minův komplík zpo-

maleně vyplivne žvýkačku, Sung-min v pláště kráčí deštěm vzhůru po schodech se sekáčkem opřeným o levé rameno, před našeho muže kdosi vskočí, ale je to zřejmě jeho pomocník s deštěnkiem, lidé spěchají dolů a zprava se na zlomek sekundy objeví stoupající Sung-min se sekáčkem. Nás muž rozevírá deštěnka, aby vykročil, ale před deštěnkiem se vynoří Sung-min a rozízne ho. Nás člověk zpozorní, zvedá na obranu dlaň, ta vzápětí krvácí. Krátký záběr Sung-minovy tváře – sledovaný muž už krvácí i z hlavy, upouští deštěnka a klesá na schodiště. Uchopí rukojet deštěnku a zase ji pustí. A zatímco Sung-min schází se schodů s ukrajeným kufrem v ruce, mužův pomocník přikročí k zabitému. Vzápěti musí běžet vzhůru, protože ho pronásleduje tlupa s tyčemi. Mezi Leeovou kreatíci a běžnými akčními filmy je asi takový rozdíl jako mezi plechovkou Coca-Cola a Warholovým obrazem téže plechovky. Otázka-bonmot, jež zazněla v recenzi Marka Schillinga ve Screen International („Je Hollywood připraven na dalšího Johna Woo?“) nemá, domnívám se, budoucnost. Ačkoli se film *NENÍ SE KAM SKRÝT* tváří, jako by šlo o díl série a pokračování klidně vzniknout může, nelze věřit, že autorovi stačilo zabydlet se natrvalo v jednom žánru a stát se komerčním rutinérem; prozatím tak neučinil s žádným žánrem, s nímž měl úspěch, a každý další film udělá vždy radikálnějinak než ten předechozí.

DEN, KDY PRASE SPADLO DO STUDNY

Hong San-soo je v Koreji vnímán jako tvůrce nového stylu a svým filmem DEN, KDY PRASE SPADLO DO STUDNY (si získal pověst nejoriginálnějšího korejského debutanta všech dob). Tématem jeho filmů je citové osamění, banality a stereotyp městského života, bezvýchodnost a zaměnitelnost splétitých mileneckých vztahů, relativita subjektivních vzpomínek, tedy motivy blízké Antonionimu. Své příběhy Hong předkládá jako skládanku různých verzí téhož času, sýzovou kompozice je symetrická. Filmy mohou být obsazeny herci či neherci a značná část dialogů a situací vzniká v improvizaci.

Hong San-soo si rád hraje s názvy svých filmů. DEN, KDY PRASE SPADLO DO STUDNY je název knížky, který ho kdysi zaujal. Vesničanský spadlo prase do studny, ale když se je poskutili zahlednout, spatřili jen odraz svých udivených obličejů – takový je význam tohoto podobenství. Korejská kritika film chápá jako metaforu o současném Soulu, jako svědectví o „blbé náladě“ intelektuální střední třídy, kterou masakr v Kwangji zastihl v univerzitních posluchařských a která dnes nemá oč usilovat. Jádrem přiběhu je milostný víceúhleník. Pětatřicetiletý a osobnostně nevyrovnaný, kdysi snad talentovaný spisovatel Hyon-sup má za přítelkyni prodavačku z pokladny kina Min-jae, která zbožňuje jeho romány a přepisuje jeho rukopisy. Ale Hyon-sup jí jen využívá a rád má svou druhou milenkou, vdanou Bo-kyung. Její manžel Dong-woo, který svou ženu podezírává z nevěry, se na služební cestě vystí s prostitutkou a při roztrženém kondomu pocíti strach z nákazy. Min-jae má žárlivého čítatele. Vše se přejde k Hongovu druhém opusu *SÍLA PROVINCIE KWANGDON* (1998). Ten má dvě části oddělené jízdou tunelem. Hrdinou každé z nich je jeden člen páru, který právě ukončil svůj vztah studentkou Ji-sook a její ženatý učitel Sang-kwon. Oba, ale každý zvlášť, tráví vikend na výletě v provincii Kwangdon, oplývající přírodními krásami a rezervacemi. Ona, spolu s kamarádkami, se strašně opije a zaflirtuje si s ženatým policistou. On, spolu s kamarádem, se opije a skončí s prostitutkami. Oba muži se přitom na výletě fatálně minuli s krásnou neznámou, která posléze skončila mrtvá na dně vodopádu.

Černobílý film uváděný na Západě pod názvem *PANNA SVĚKÁNÁ SVÝMI MLÁDENCI* (2000), který parafrázuje jedno z děl Marcella Duchampu, se v korejském jmennuje „Oh! Soo-jung“, což je vlastně milostný výkřik následovaný jménem hrdinky. Fabule se opět stěpí do dvou částí: „Možná náhoda“ a „Možná záhně“, oddělených mezihradem zvanou „Lanovka“. Film uzavírá epilog, v němž hrdinka koneč-

ně přijde o panenství. Obě poloviny se dělí do šesti číslovných úseků, které mají své symetrické dvojče v druhé části; každá z nich přitom reprezentuje vzpomínky jedné z postav na prožité události. Děj se týká snahy dvou mužů, séfa malé videofirmy Young-soo a jeho bývalého spolužáka Jae-hoona, o sexuální sbližení s dívkou Soo-jung. Mezi jejími reminiscencemi spatříme také vzpomínku na bratra, který ji jednou noci přemluvil, k manuální masturbaci; to ale není důvod, proč má dívka zábrany. Výjevy svádění a s ním spojených okolků, roztožení a zklamání, obkloupují další příhody: společné večeře, Jae-hoonova opilst, zimní procházku atd.

Filmy, které natáčí Hong San-soo, jsou na sledování poměrně náročné: mají monotoný rytmus, okamžiky banálních konverzací se v nich spojují s realisticky zachyceným sexem a hlavně zaměstnávají divákův intelekt zkoumáním identity postav, dějů a jejich časové posloupnosti. Zvláště cizinec má problém s identifikací postav a dějů. Hong San-soo se pokouší o podobně „nezávislý“ a mlademu publiku blízký styl jako Tsai Ming-liang na Tchaj-wanu nebo Wong Kar-wai v Hongkongu. Proto se také trojice jeho filmů hrála ve Varech na Fóru nezávislých, i když opravdu nezávislá produkce v Jižní Koreji neexistuje. Jak Hong San-soo řekl v kině Cas, korejské produkční společnosti jsou všechny zhruba stejně velké. Jeho filmy se promítají v nejšíří distribuci a získávají si stále širší okruh diváků, poslední se stal skutečně velkým hitem. „O filmu se u nás pokouší stále více lidí“, řekl mi Hong San-soo. „Hodně mladých lidí film studuje. Stát se režisérem je dnes v každém ohledu snazší než kdykoli předtím.“

(Poznámka autora: Přepis korejských jmen do evropských jazyků není ustálen, neboť se v něm kříží několik transkripčních systémů a ani korejské prameny v anglickém jazyce nejdříve jednotné verze. Jméno autora filmu *NENÍ SE KAM SKRÝT* lze kupříkladu psát: Lee Myung Se, Lee Myung Sei, Lee Myong Sae, Yi Myong Sae, Yi Myongse, Ri Mjong Se atd.; zvolil jsem podle mého názoru nejpřaktičtější verzi Lee Myong-se. Výjimkou jsou jména politiků, která český čtenář zná z ustálené fonetické transkripcí.)